

OBSAH

Úvod	9
Značky	15

A. Fyzikální podklady výpočtů chlazení elektrických strojů

I. Podklady hydraulických výpočtů

§ 1. Věta Bernoulliho	29
§ 2. Impuls toku	32
a) Ztráta rázem	33
b) Náhlé rozšíření	35
c) Náhlé zúžení	36
d) Dýza, clonka	37
§ 3. Proudění v kanálu	38
a) Laminární proudění	41
b) Turbulentní proudění	42
c) Proudění v přechodném oboru	44
§ 4. Drsnost	48
§ 5. Atkinsonův kvadratický zákon	53
a) Odpory proudění	53
b) Jednoduchá řazení odporů	55
§ 6. Ventilátory	59
a) Ventilátory radiální	60
b) Ventilátory axiální	65

II. Podklady tepelných výpočtů

§ 7. Ustálený tok tepla	71
a) Základní vztahy	71
b) Řazení tepelných odporů	75
c) Výsledná měrná tepelná vodivost	77
§ 8. Jednorozměrné vedení tepla	77
a) Přípustnost jednorozměrného řešení	77
b) Základní rovnice	79
c) Jednoduché aplikace	80
d) Bezrozměrné veličiny	83
e) Přibližné parabolické řešení	83
§ 9. Dvojezměrné vedení tepla	84
a) Základní rovnice	84

b) Řešení jednoduchého případu	86
c) Rovinný ohyb tepelného toku	90
§ 10. Trojrozměrné vedení tepla	91
a) Základní rovnice	91
b) Řešení jednoduchého případu	91
§ 11. Válcové souřadnice a problémy rotačně symetrické	94
a) Válcové souřadnice	94
b) Problémy rotačně symetrické	95
§ 12. Konformní zobrazování	99
a) Postup řešení	100
b) Aplikace	103
§ 13. Grafická metoda	112
a) Pravidla metody	112
b) Hrubý odhad	113
c) Vliv vodivosti	113
d) Aplikace	114
e) Stěny různé teploty	117
f) Soustavy rotačně symetrické	118
g) Chlazené meze	119
§ 14. Relaxační metoda	120
a) Podstata metody	121
b) Různé tvary sítí, uzly mimo meze, meze chlazené	123
c) Tělesa s vnitřním vývinem tepla	127
d) Různé měrné tepelné vodivosti	128
e) Válcové souřadnice	131
f) Numerické řešení	133
§ 15. Sálání a přirozená konvekce	134
a) Sálání, ustálený stav	135
b) Ochlazování tělesa sáláním	139
c) Oteplování tělesa chlazeného sáláním	144
d) Přirozená konvekce, ustálený stav	150
e) Ochlazování tělesa přirozenou konvekcí	158
f) Oteplování tělesa chlazeného přirozenou konvekcí	160
g) Sálání a přirozená konvekce, ustálený stav	164
h) Ochlazování tělesa sáláním a přirozenou konvekcí	168
i) Oteplování tělesa chlazeného sáláním a přirozenou konvekcí	172
§ 16. Umělá konvekce	176
a) Základní vztah	177
b) Turbulentní proudění v kanálu	177
c) Zjednodušený výpočet součinitele přestupu tepla v kanálu při turbulentním proudění	180
d) Přestup tepla v kanálu při laminárním proudění	183
e) Přestup tepla v kanálu při přechodném oboru proudění	185
f) Přestup tepla na desce podélně obtékané	187
g) Přestup tepla na povrchu těles příčně obtékaných	187

III. Fyzikální vlastnosti látek

§ 17. Převodní tabulky	189
§ 18. Chladičí tekutiny	191
a) Vzduch	191

b) Vodík	193
c) Voda	196
d) Oleje	196
§19. Kovy	201
a) Měď a slitiny	201
b) Hliník, jeho slitiny a některé jiné kovy	203
c) Srovnání mědi s hliníkem	204
d) Oceli, litina, dynamové a transformátorové plechy	204
e) Styk dvou kovových ploch	207
§20. Izolanty	208

B. Ventilační výpočet

IV. Výpočet ventilátorů

§ 21. Ventilátory radiální	221
a) Prostý ventilátor s radiálními rovnými lopatkami	221
b) Ventilátor ve skříní	243
c) Ventilátor komolý radiálně-axiální	255
d) Ventilátory pro jeden směr otáčení	257
e) Ventilátor ve stroji	265
f) Hluk radiálních ventilátorů	270
g) Účinnost radiálních ventilátorů	278
h) Ztráty třením rotujících částí	285
i) Podobnostní vztahy	291
§ 22. Ventilátory axiální	294
a) Směrné vztahy pro návrh	294
b) Výpočetní postup	297
c) Lopatky vyhnuté do kruhového oblouku	300
d) Veváděcí lopatky	302
e) Charakteristika axiálního ventilátoru	304
f) Tečna v pracovním bodě	306
g) Axiální ventilátor ve stroji	307
h) Rozdělovací lopatky	308
i) Účinnost axiálního ventilátoru	311
j) Podobnostní vztahy	312
k) Hluk axiálního ventilátoru	313

V. Výpočet ventilačních okruhů

§ 23. Odpory dílčí	323
a) Dlouhé kanály	324
b) Krátké kanály	336
c) Vstup	340
d) Výstup	347
e) Rozšíření průřezu	352
f) Zúžení průřezu	357
g) Ohyb	361
h) Odbočení a sloučení toků	368
i) Kanál s řadou odboček	374
j) Mříže, síta	388
k) Difuzor	401
l) Stavitelné odpory	407

§ 24. Výpočet složených okruhů	411
a) Výpočtová metoda	411
b) Nejužší místo, interdependence úseků, vliv chyb	412
c) Úseky nesledující kvadratický zákon	414
d) Okruhy rozvětvené s několika tlakovými zdroji	420
e) Hydraulické sítě	460
§ 25. Proudění ve vzduchové mezeře stroje a v radiálních ventilačních kanálech	463
a) Stroje asynchronní bez radiálních kanálů	463
b) Stroje stejnosměrné bez radiálních kanálů	470
c) Radiální kanály v rotoru	471
d) Stroje stejnosměrné s radiálními kanály	481
e) Radiální kanály ve statoru	483
f) Stroje s radiálními kanály v rotoru a statoru	491
g) Zvláštní případy	493
h) Výsledky měření radiálních ventilačních kanálů	500
§ 26. Vnější chladicí okruh strojů zavřených	510
a) Volný proud v klidném prostředí	511
b) Příznivý vstup do aktivního úseku	513
c) Obtížný vstup do aktivního úseku	516
d) Dodatečné poznámky	520
§ 27. Víka	526
a) Vstupní víka sací ventilace	528
b) Výstupní víka tlačné ventilace	534
c) Výstupní víka sací ventilace	541
d) Vstupní víka tlačné ventilace	553
e) Víry způsobené rotorem	556
f) Vliv rotorové větve	559
g) Víka zavřených strojů	560
h) Víka prodloužená a víka stejnosměrných strojů	560
i) Kryty strojů s ložiskovými stojany	562
j) Stroje s přívodem a odvodem vzduchu	562
k) Víka svislých strojů	563
l) Zkoušení vík na pokusném stroji	564
m) Výsledky měření	567
§ 28. Příklady výpočtu chladicích okruhů	570
a) Předpoklady ventilačního výpočtu	570
b) Jednotlivé příklady	571
c) Srovnání ventilačních systémů	593
d) Srovnání řady podobných strojů	605
Literatura	609
Rejstřík	619